

ศึกษาการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียน
ระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
A STUDY OF THE USE OF BUDDHISM LEARNING INNOVATION
FOR ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS
IN BANGKHUNTHIAN DISTRICT OF BANGKOK

พระมหาสันติภาพ สุนตจิตฺโต (ธูปหอม)*
พระครูโสภาสนนทกิตฺตฺ, ผศ.ดร.**
รองศาสตราจารย์ .ดร.อินฉา ศิริวรรณ***

วันรับ 18 / มิถุนายน / 2564
ตรวจสอบ 20-25 / มิถุนายน / 2564
ตอบรับ 28 มิถุนายน / 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 3) เสนอแนวทางการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน

357 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เอกสารและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 16 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

การใช้นวัตกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก นวัตกรรมด้านการเรียนรู้ มีเนื้อหาสาระและการตอบคำถามผ่านแบบฝึกหัด

*นิสิต พุทธศาสนิกชนบัณฑิต, สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. อีเมล prawit.cha@mcu.ac.th

**ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. อีเมล prawit.cha@mcu.ac.th

***ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. อีเมล prawity_202@hotmail.com

ที่หลักสูตรของสถานศึกษากำหนด นวัตกรรมด้านการสื่อการเรียนรู้ มีการสั่งงานให้นักเรียนทำการทดสอบด้วยคอมพิวเตอร์ ครูให้นักเรียนทำงานกลุ่มโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ การบูรณาการและการนำไปใช้การร่วมกิจกรรมทำให้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น

ผลเปรียบเทียบความคิดเห็น จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา โรงเรียน พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาการใช้วัตกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการเสนอแนวทางการใช้นวัตกรรมด้านการเรียนรู้ครูต้องมีการพัฒนาตนเอง ให้มีความกระตือรือร้นในการทำงาน อุทิศตนและมีการเสียสละจัดสรร สื่อ อุปกรณ์ ที่ทันสมัยให้เพียงพอต่อการเรียนการสอน การใช้นวัตกรรมง่ายๆ การบูรณาการสามารถนำความรู้มีเนื้อที่ครอบคลุมทุกสาระการเรียนรู้ ความรู้ในการนำนวัตกรรมไปใช้สำหรับการสอนในอนาคต

คำสำคัญ: ระดับประถมศึกษา, พระพุทธศาสนา, นวัตกรรม

Abstract

Objectives of the study included 1) to study the using state of Buddhism learning innovation for Elementary school students in Bangkhunthian District of Bangkok; 2) to compare students' opinion on the using state of Buddhism learning innovation for Elementary school students in Bangkhunthian District of Bangkok; and

3) to propose ways of the using state of Buddhism learning innovation for Elementary school students in Bangkhunthian District of Bangkok. The study was a mixed method between a quantitative research and qualitative one in nature. A questionnaire was used for collecting quantitative data from a sample of 357 students, and a Schedule Interview was used to collect qualitative data from 16 key informants. Statistics including Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation was used for analyzing quantitative data and a content analysis for qualitative data.

The results of the study found that:

1. In respect of the using state of Buddhism learning innovation for Elementary school students in Bangkhunthian District of Bangkok it found that in general all 3 aspects were high- the learning innovation had the content and answers through the said exercises, the learning media innovation assigned students tests by a computer in group, and the integration and application for group learning activities with others.

2. With regard to the comparison of students' opinion on the using state of Buddhism learning innovation for Elementary school students in Bangkhunthian District of Bangkok it found that the degree of students' opinion on the using state of Buddhism learning innovation in general and in each item was not different that was not related to the hypothesis at the statistical

significance of 0.05.

3. Regarding the proposal of ways of the using state of Buddhism learning innovation for Elementary school students in Bangkhunthian District of Bangkok it revealed that teachers had to improve themselves to be active, dedicative and sacrificed, allocate sophisticated equipment enough for the teaching process, use a simple innovation for integrating the content covering every subject of learning and knowledge of using innovation for teaching in the future.

Keywords: elementary school, Buddhism, innovation

บทนำ

เทคโนโลยีสมัยใหม่มีของรัฐจะต้องจัดการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับทุกคนหรือที่เรียกว่า การศึกษาเพื่อปวงชนทุกคนอันเป็นการลดความเหลื่อมล้ำโอกาสทางการศึกษาสร้างความเท่าเทียมด้านการศึกษาเทคโนโลยีทางการศึกษาในปัจจุบันไม่ว่าเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาเทคโนโลยีด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีทางด้านคมนาคม ซึ่งเป็นประโยชน์ในด้านการจัดการศึกษาทั้งสิ้น เช่น การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม นักเรียนชนบททุรกันดารสามารถเรียนรู้ได้เท่าเทียมกับนักเรียนที่อยู่ในเมือง หรือ อยู่บ้าน โดยที่ไม่ต้องเสียเวลาเสียบประมาณในการที่ จัดซื้อหาหนังสือมากมายเหมือนสมัยก่อนนอกจากนั้นผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่าง อิสระ นอกจากนั้นยังมีสื่อที่เป็นวิทยุ โทรทัศน์ ซีดีคอมพิวเตอร์ ที่ทำให้ประชาชนทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต แต่แนวโน้มในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่หรือคอมพิวเตอร์มาใช้ใน

การศึกษาในปัจจุบันและอนาคตจะเป็นรูปแบบของการเรียนการสอนโดยนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาผสมผสานกับเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเนื่องจากเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตมีลักษณะเฉพาะ คือ มีความสามารถในการนำเสนอข้อมูลผ่านระบบ ในการใช้เพื่อการเรียนการสอนผ่านเว็บซึ่งวงการศึกษาคงจะหลีกเลี่ยงได้ยากยิ่ง อนาคตการศึกษาไทยที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์จะไม่มีคุณภาพโดยเฉพาะการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบและตามอัธยาศัยเหมือนกับที่อ่านในตำราเนื่องด้วยปัจจุบันนักศึกษาสามารถสืบหาข้อมูลโดยไม่ต้องเปิดตำราแค่เพียงไปค้นหาในอินเทอร์เน็ตก็เจอทำให้นักศึกษาบางคนอาจจะไม่ได้อ่านเนื้อหาเหล่านั้นให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เป็นเพียงแค่อ่านแล้วนำมาตัดแปะปรับแต่งดั่งนั้นในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องแนะนำให้นักเรียนนักศึกษาเข้าใจถึงประโยชน์และโทษที่แฝงมากับเทคโนโลยีสมัยใหม่ด้วย ปานไพลิน ปะวะภูตา. บทความเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน. [ออนไลน์], แหล่งที่มา: [http:// anguncla.blogspot.com/](http://anguncla.blogspot.com/). [27 กรกฎาคม 2562].

การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาให้สำเร็จได้ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ดังกล่าว จำเป็นต้องทำการศึกษาวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาใหม่ๆ ที่จะเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาทางการศึกษาทั้งในรูปแบบของการศึกษาวิจัย การทดลองและการประเมินผลนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด นวัตกรรมที่นำมาใช้ทั้งที่ผ่านมาแล้วและที่จะมีในอนาคตมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในด้านต่างๆ ในที่นี้จะขอกล่าวคือ นวัตกรรม 3 ประเภท คือ 1. นวัตกรรมด้านการเรียนรู้ 2. นวัตกรรมด้านการสื่อสารการเรียนรู้ 3. การบูรณาการและการนำไปใช้

ความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) ทำให้ทักษะ ที่จำเป็นสำหรับคนในยุคศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนไปจากยุคศตวรรษที่ 20 อย่างชัดเจน เหตุเนื่องจากงานที่เคยใช้คนทำงานกับเครื่องจักรกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เพราะคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีโทรคมนาคมได้ขยายขีดความสามารถจนสามารถทำงานแทนที่คนได้ ทำให้สัดส่วนแรงงานลดลงเกิดขึ้นในงานที่ใช้สัมผัสรับรู้อย่างจำเจและงานที่ใช้แบบซ้ำๆ ซาก ๆ ซึ่งเป็นงานที่ป้อนคำสั่งให้คอมพิวเตอร์ทำแทน แต่สัดส่วนแรงงานระดับชาติบางส่วนที่เพิ่มขึ้นในงานที่เน้นการคิดอย่างผู้เชี่ยวชาญและต้องใช้การสื่อสารที่ซับซ้อน ซึ่งเป็นงานที่คอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำแทนได้ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีความเชี่ยวชาญในการสื่อสาร ที่ซับซ้อนจากยุคเดิม ต้องมีไหวพริบในการตอบคำถามเฉพาะหน้าอย่างฉับพลัน และควบคุมการเจรจา ถกเถียง ที่ไม่เป็นระเบียบได้อย่างราบรื่น หรือถ้าเป็นครูก็ต้องเป็นครูที่เชี่ยวชาญในการสื่อสารและมีไหวพริบในการจัดการ และควบคุมห้องเรียนที่วุ่นวายให้เป็นห้องเรียนที่มีการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ราบรื่น สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ที่ชัดเจนและนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, พิมพ์ครั้งที่ 7, (นนทบุรี: พิษณุบาลานซ์ดีไซด์แอนพริ้นติ้ง, 2559), หน้า 1-2.

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ

นักเรียนต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อเสนอแนะการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร” การศึกษาการทดลองและการประเมินผลนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด นวัตกรรมที่นำมาใช้ทั้งที่ผ่านมาแล้วและที่จะมีในอนาคตมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในด้านต่างๆ ในที่นี้จะขอกกล่าวคือ นวัตกรรมและสื่อเทคโนโลยี 3 ด้าน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการวิจัย เป็นงานวิจัยหลักโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นงานวิจัยสนับสนุนโดยใช้การสัมภาษณ์ (Interview) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย การสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู โรงเรียนประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 คน
2. ประชากร ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรจากการให้ตอบแบบสอบถาม นักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนในสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน

5,222 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 5,222 คน สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 16 โรงเรียน โดยผู้วิจัยกำหนดโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 155 คน ระดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และศึกษาอยู่โรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับนวัตกรรมและสื่อเทคโนโลยีประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1. นวัตกรรมด้านการเรียนรู้ 2. นวัตกรรมด้านการสื่อการเรียนรู้ 3. การบูรณาการและการนำไปใช้

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-end questions) ในประเภท 5 ด้าน แต่ละด้านเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

การสัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปผลข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง

3.5 สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นสถิติเชิงพรรณนาสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับค่าความถี่ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สภาพการใช้นวัตกรรม การเรียนรู้พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพปัจจุบัน เป็นหญิงจำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 64.15 และเป็นชาย จำนวน 128 รูป คิดเป็นร้อยละ 35.85 นักเรียนที่มีอายุ 11 ปี จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 49.02 จำแนกระดับการศึกษา จำนวนนักเรียนที่อยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 183 คนนักเรียนโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 19.05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อการศึกษากาการใช้นวัตกรรม การเรียนรู้พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าสูงที่สุดคือ นวัตกรรมด้านการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 การบูรณาการและการนำไปใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 นวัตกรรมด้านการสื่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 ตามลำดับ

1. นวัตกรรมด้านการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีเนื้อหาสาระ

และการตอบคำถามผ่านแบบฝึกหัดที่หลักสูตรของสถานศึกษากำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 รองลงมา รายชื่ออยู่ในระดับมาก คือ มีการทำงานกลุ่มผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เป็นต้น มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้นวัตกรรมของกระทรวงศึกษาธิการ มีรูปแบบการสอนเป็นบทเรียนสำเร็จรูปและได้รับการอบรมจากกรุงเทพมหานคร และรายด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือนักเรียนสามารถค้นคว้าข้อมูลได้ด้วยตนเองจากห้องสมุด ตามลำดับ

2. นวัตกรรมด้านการสื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากไปหาน้อย คือ ครูมีการสั่งงานให้นักเรียนทำการทดสอบด้วยคอมพิวเตอร์ ครูให้นักเรียนทำงานกลุ่มโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ครูมีการสรุปเนื้อหาและประเมินผลโดยใช้การสื่อสารผ่านสื่ออุปกรณ์ต่าง (message) ครูมีการสอนจากทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจโดยใช้แบบทดสอบ และรายด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ครูมีการวัดผลและประเมินผลโดยให้ตอบมาทาง E-mail ตามลำดับ

3. การบูรณาการและการนำไปใช้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากไปหาน้อย คือ การร่วมกิจกรรมทำให้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 มีการถ่ายทอดความรู้ผ่านเครื่องขยายเสียง ผู้อำนวยการตรวจความเรียบร้อยของครูและนักเรียน โดยใช้กล้องวงจรปิดภายใน

โรงเรียน และรายด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือ สามารถนำเอาองค์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาคำกรใช้นวัตกรรมการเรียนรู้อัจฉริยะพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ตามปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้สรุปตามสมมุติฐานดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามเพศ พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาคำกรใช้นวัตกรรมการเรียนรู้อัจฉริยะพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ยกเว้นด้านนวัตกรรมด้านการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมุติฐานที่ 2 ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามอายุ พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาคำกรใช้นวัตกรรมการเรียนรู้อัจฉริยะพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมุติฐานที่ 3 ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาคำกรใช้นวัตกรรมการเรียนรู้อัจฉริยะพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง

กัน จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมุติฐานที่ 4 ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามโรงเรียน พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการศึกษารูปแบบการใช้วัตกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากการวิจัยเรื่อง “ศึกษารูปแบบการใช้วัตกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร” โดยภาพรวมการใช้วัตกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ทั้ง 3 ด้าน สำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้านสามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายได้ดังนี้

1. วัตกรรมการเรียนรู้อยู่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีเนื้อหาสาระและการตอบคำถามผ่านแบบฝึกหัดที่หลักสูตรของสถานศึกษากำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 รองลงมาคืออยู่ในระดับมาก คือ มีการทำงานกลุ่มผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เป็นต้น มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือของกระทรวงศึกษาธิการ มีรูปแบบการสอนเป็นบทเรียนสำเร็จรูปและได้รับการอบรมจากกรุงเทพมหานคร และรายด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือนักเรียนสามารถค้นคว้าข้อมูลได้ด้วยตนเองจากห้องสมุด ตามลำดับ

ซึ่งมีความสอดคล้องกับ พระกัณฑ์พัฒนาสุภทโท (เจริญจรูญสวาสน์) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้วัตกรรมการและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เขตคลองเตย สังกัดกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า

1.1. การใช้วัตกรรมการและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เขตคลองเตย สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ถึงระดับมาก

1.2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เขตคลองเตย สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยหาค่า (t-test) และ (F-test) ตามปัจจัยส่วนบุคคล มีด้านเพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่งทางการบริหาร ประสบการณ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พระกัณฑ์พัฒนาสุภทโท (เจริญจรูญสวาสน์) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้วัตกรรมการและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เขตคลองเตย สังกัดกรุงเทพมหานคร”.ปริญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.2560,บทคัดย่อ.

2. วัตกรรมการเรียนรู้อยู่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากความคิดเห็นมากไปหาน้อย คือ ครูมีการสั่งงานให้นักเรียนทำการทดสอบด้วยคอมพิวเตอร์ ครูให้นักเรียนทำงานกลุ่มโดยใช้เครื่อง

คอมพิวเตอร์ ครูมีการสรุปเนื้อหาและประเมินผล โดยใช้การสื่อสารผ่านสื่ออุปกรณ์ต่าง (message) ครูมีการสอนจากทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ นักเรียนสามารถเข้าใจโดยใช้แบบทดสอบ และราย ด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ครูมีการวัดผลและประเมิน ผลโดยให้ตอบมาทาง E-mail ตามลำดับ ซึ่งมีความ สอดคล้องกับ สีน งามประโคน, เกษม แสงนนท์ และ พระมหาสมบัติ ธนปญโญ ได้ศึกษาเรื่อง “นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ” ผลการ วิจัยพบว่า นวัตกรรมจัดการเรียนรู้เป็นวิธีการ สอนในการส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน โดย เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมซึ่งเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ คิดค้น พัฒนา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติ จริง เป็นกระบวนการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่ผู้สอนสร้าง ขึ้นมาโดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้จากหลักสูตร การ เรียนการสอน กิจกรรม สื่อการเรียนรู้และการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ทางการศึกษาให้สอดคล้อง กับเป้าหมายการศึกษาของชาติที่ว่า พัฒนาผู้ เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขในสังคม สีน งามประโคน, เกษม แสงนนท์ และพระมหา สมบัติ ธนปญโญ. “นวัตกรรมจัดการเรียนรู้จาก ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ” วารสารมหาจุฬาราชการ ปี ที่ 5 ฉบับพิเศษ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย.2561, บทคัดย่อ.

และมีความสอดคล้องกับ วุฒินันท์ รัตนสุข ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ด้วย ตนเองผ่านชุดวิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์” ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ด้วยตนเองผ่านชุดวิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนผ่านบทเรียนออนไลน์ รายวิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ จะพบว่า ค่าเฉลี่ยจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ความเหมาะสมโดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.81

และบทเรียนมีประสิทธิภาพหลังการเรียนตาม เกณฑ์ที่กำหนด 0.80 เท่ากับ 0.94 สรุปได้ว่าการ เรียนการสอนผ่านบทเรียนออนไลน์ รายวิชาการ ออกแบบด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ที่มีผู้วิจัยพัฒนา ขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือมี ประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ การเรียนการสอน 2) กลุ่มตัวอย่างที่เรียนจากรูป แบบการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านชุดวิชาการออกแบบ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย 41.00 และมีคะแนน หลังเรียนเฉลี่ย 94.02 ซึ่งเมื่อทดสอบนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 พบว่ารูปแบบการเรียนการสอน ผ่านบทเรียนออนไลน์รายวิชาออกแบบด้วยระบบ คอมพิวเตอร์ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้นตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) ค่าเฉลี่ยเจตคติ ที่มีต่อสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านชุดวิชาการ ออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ ของกลุ่มตัวอย่าง มีค่า เฉลี่ยโดยรวม 4.20 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

3. การบูรณาการและการนำไปใช้ โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน โดย เรียงลำดับจากความคิดเห็นมากไปหาน้อย คือ การร่วมกิจกรรมทำให้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้ อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 0.83 มีการถ่ายทอดความรู้ผ่านเครื่อง ขยายเสียง ผู้อำนวยการตรวจความเรียบร้อย ของครูและนักเรียน โดยใช้กล้องวงจรปิดภายใน โรงเรียน และรายด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือ สามารถ นำเอาองค์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ซึ่งมีความสอดคล้องกับ กัลยา บุรณศิริ จรุงรัฐ ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการใช้ Game-Based Learning ในการบูรณาการกับการสอนทักษะการ อ่านภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาที่มีเจตคติด้านบวก

ต่อการเล่นเกม” พบว่า งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาในกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนด้วยแผนการสอนแบบปกติทั่วไปและกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอนด้วยแผนการสอนที่มีการบูรณาการเกมคอมพิวเตอร์แบบ MMORPG กับเนื้อหา และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษระหว่างนักศึกษาทั้งสองกลุ่มหลังได้รับการสอน รวมทั้งเพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองซึ่งก่อนและหลังการสอน โดยนักศึกษากลุ่มทดลองเป็นนักศึกษาที่มีเจตคติทางบวกต่อการเล่นเกม ข้อมูลที่ได้มาถูกวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการสอนสูงขึ้นกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม และนักศึกษากลุ่มทดลองมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนด้วยแผนการสอนที่มีการ บูรณาการ Game-based learning

และมีความสอดคล้องกับ Teaching and Teacher Education ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การรับรู้ความสามารถของครูและเจตคติต่อการนำนวัตกรรมการเรียนรู้อมาใช้ บทความนี้รายงานการศึกษาที่ดำเนินการเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างครูประสบการณ์และทัศนคติต่อการดำเนินการตามนวัตกรรมการเรียนการสอน ข้อมูลถูกเก็บรวบรวมผ่านแบบสอบถามสามชุดที่ให้แก่ครู 25 คนโดยทันทีหลังจากที่ได้มีการจัดทำโครงการพัฒนาพนักงาน 4 วัน เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์มีความสัมพันธ์ในเชิงลบมีประสิทธิผลในการสอนส่วนบุคคลมีส่วนร่วมในเชิงบวกและประสิทธิผลการเรียนการสอนทั่วไปไม่สัมพันธ์กับ

เจตคติของครูต่อการปฏิบัติตามแนวทางการเรียนการสอนใหม่ ๆ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนและการวิจัยในอนาคต

Teaching and Teacher Education ,Volume 13, Issue 4, May 1997, Pages 451-458. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0742051X960000455>, online 22/02/2019.

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการวิจัยพบว่า ด้านนวัตกรรมด้านการเรียนรู้ มีค่ามากที่สุดจากทั้งหมด 3 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบูรณาการและการนำไปใช้ นวัตกรรมด้านการสื่อสารการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอการปฏิบัติดังนี้

1. ในโรงเรียนควรมีอุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยี ใหม่ ๆ
2. ควรจัดการให้เรียนรู้ให้ครบทุกกลุ่มสาระ
3. มีการประยุกต์อุปกรณ์นำมาใช้ให้เกิดการเรียนรู้และองค์ความรู้ใหม่ ๆ
4. บูรณาการใช้กับทุกรายวิชา กลุ่มสาระ ให้ใช้สื่อในการสอน
5. มีการพัฒนาอบรม ประชุมครู ผู้ปกครอง เพื่อใช้สื่อการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

หากมีการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาการใช้ นวัตกรรมการเรียนรู้อ พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะการดำเนินการวิจัยในลักษณะต่อไปนี้

1. ควรศึกษาจากกลุ่มประชากร หรือกลุ่ม

ตัวอย่างโดยรวมจากโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มอื่น เพื่อศึกษาข้อมูลว่าการการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ มีความเหมือนกันหรือต่างกันจากการวิจัยครั้งนี้

2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้ นวัตกรรมการเรียนในกลุ่มสาระอื่น ๆ

3. ควรศึกษาถึงใช้นวัตกรรมการเรียนรู้

พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและมีความละเอียดมีการนำเทคโนโลยีและ นวัตกรรมใหม่ ๆ ของข้อมูลมากยิ่งขึ้น

4. ควรศึกษาเรื่องการเรียนรู้การสอนแบบ Disruption กับนวัตกรรมการเรียนรู้ เช่น E-book, E- learning

บรรณานุกรม

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, พิมพ์ครั้งที่ 7, นนทบุรี: พี บาลานซ์ ดีไซน์แอนด์ปริ้นติ้ง, 2559.

ปานไพลิน ปะวะภูตา. บทความเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน. [ออนไลน์], แหล่งที่มา: [http:// anguncla.blogspot.com/](http://anguncla.blogspot.com/). [27 กรกฎาคม 2562].

พระกัณฑ์พัฒน์ สุภทโท (เจริญจรัสวาสน์) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้วัตกรรมการและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เขตคลองเตย สังกัดกรุงเทพมหานคร”. ปริญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.2560, บทความย่อ.

สิน นามประโคน, เกษม แสงนนท์ และพระมหาสมบัติ ธนปญโญ. “นวัตกรรมจัดการเรียนรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ”วารสารมหาจุฬาลงกรณ ปีที่ 5 ฉบับพิเศษ:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.2561, บทความย่อ.

Teaching and Teacher Education ,Volume 13, Issue 4, May 1997, Pages 451-458. [https:// www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0742051X960000455](https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0742051X960000455), online 22/02/2019.

